

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/18, p. 687-696

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12024>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ –
Doç. Dr. Sibel KAYA – Yrd. Doç. Dr. Hakan TURAN

This article was checked by iThenticate.

TAYLOR-HELMSTADTER ÇİFT KARŞILAŞTIRMALI ESTETİK YARGI ÖLÇEĞİ (THPC) GEÇERLİLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI*

Esra ÜNLÜER** - Rengin ZEMBAT***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Taylor ve Helmstadter (1973-1976) tarafından geliştirilen Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin 5 yaş çocukları için geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini yapmaktır. Çalışma örneklemini, Kocaeli il merkezinden basit örnekleme modeliyle seçilmiş 5 bağımsız anaokulunda eğitim görmekte olan 5 yaş grubu 120 çocuktan oluşmuştur. Çalışma grubundaki çocukların 50'si (%40.8) kız, 70'i (%59.2) erkektir. Çocukların annelerinin eğitim düzeylerine bakıldığında 42'si (%35.0) ilköğretim, 29'u (%24.2) lise, 45'i (%37.5) lisans, 4'ünün (%3.3) lisansüstü düzeyde olduğu, çocukların babalarının eğitim düzeylerinin ise 23'ü (%19.2) ilköğretim, 45'i (%37.5) lise, 48'i (%40.0) lisans, 4'ünün (%3.3) lisansüstü düzeyde olduğu görülmektedir. Araştırmada, kapsam geçerliği için Lawshe tekniği kullanılmıştır. Ölçeğe ait uzman görüşü alınan 16 maddeden, KGO değeri 0.56'ın altında olan madde olmadığından dolayı ölçekten madde çıkarımı yapılmamıştır. Ölçeğin kapsam geçerlilik indeksi 0.86 bulunmuştur. Ölçek için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı, 0.66 olarak bulunmuştur. Araştırmanın sonuçlara göre Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Ayrıca ülkemizde sanata verilen değerin artması ve sanatsal etkinliklere doğrudan katılım için erken çocukluk döneminden itibaren estetik ile ilgili çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda; erken çocuklukta gerek farklı disiplinlerden araştırmacıların bir araya gelerek Türk çocukları için estetik yargı ile ilgili bir ölçek geliştirilmesi gerekse yurtdışında geliştirilen ölçeklerin Türkçe'ye uyarlanması çalışmalarının estetik çalışmalarının artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

* "Estetik Eğitim Programının 5 Yaş Çocukların Görsel Algı ve Estetik Yargı Gelişimine Etkisinin İncelenmesi" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

** Öğr. Gör. Kocaeli Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği, El-mek: esra.unluer@kocaeli.edu.tr

*** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği ABD, El-mek: rzembat@marmara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, estetik, estetik yargı, geçerlilik ve güvenilirlik analizi

THE VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF TAYLOR-HELMSTADTER PAIR COMPARISON SCALE OF AESTHETIC JUDGEMENT FOR 5 YEARS OLD

ABSTRACT

The aim of this study was to analyze the validity and reliability of Taylor-Helmstadter Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgement developed by Taylor and Helmstadter (1973-1976) for 5 years. The sample consisted of 5 year age group 120 children going to 5 independent kindergartens in Kocaeli city center that are selected by the random sampling model. 50 of the children in the study group (40.8%) were girl and 70 (59.2%) were boy. When the education levels of the children's mothers are examined; 42 (%35.0) of them is primary school graduate, 29 (%24.2) of them is high school graduate, 45 (%37.5) of them is bachelor's degree, 4 (% 3.3) of them is post graduated. The father of 23 children (%19.2) of them is primary school graduate, 45 (%37.5) of them is high school graduate, 48 (%40.0) of them is bachelor's degree, 4 (% 3.3) of them is post graduated. Lawshe technique was used for the content validity in the study. Expert opinion was obtained for 16 items of scale, due to KGO value is not below 0.56, no item can be removed from scale. According to the results of this technique, the content validity index was 0.86. The reliability study of the scale found Cronbach Alpha internal consistency coefficient 0.66. As a result of this study, it was determined that Taylor-Helmstadter Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgement can be accepted as a valid and reliable tool. In Turkey, aesthetic works are needed from early childhood to increase the value given to art, and the participation in artistic activities is related to this. In the direction of this needs, researchers need to come together to develop a scale related to aesthetic judgment for Turkish children. Adaptation of the scales to Turkish is expected to contribute to the improvement of their aesthetic work.

STRUCTURED ABSTRACT

The aesthetics term comes from the word aesthetikos which is related to the Greek sense. The aesthetic term was firstly used in 1744 by the German philosopher Alexander Baumgarten in the meaning of "science of beauty" (Crawford, 1991). Though it is hard to mention exact definition of the term aesthetics, Fox and Schirmacher (2014) defined it as an effort and love to find beauty in life, an art, a movement, a music and an awareness of the natural beauties of a person, the basic form of human response to life, felling the beauty and joy through affective and cognitive senses.

Some specialist believed that small children do not have the maturity to perform aesthetic reactions. Therefore, it is thought that

Turkish Studies

studying aesthetically in early ages may not be appropriate, so this thought caused to delimitate the study of aesthetics. However, educators of early age children are aware that these children enjoy the beauty and nature as well as they love creating, observing and talking about art (Feeney ve Moravcik, 1987). A further restriction of study about aesthetics is the discussions about the methods to be used in the measurement of aesthetic skills. According to Csikszentmihalyi (1997), although the measuring of aesthetic experiences by using statistical data analysis seems to damage the aesthetic experience, the clear exhibition of the data has positive effects.

National literature studies were also found to be limited in developing instrument used to measure aesthetic and aesthetic skills in early childhood. The Taylor-Helmstadler Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgment was adapted to Turkish by Acer (2006) for 6 years old children. This instrument was firstly used to the children in early childhood in order to develop aesthetic appreciation in Turkey. In addition, the withdrawal of the early age of onset age and the regulation is pre-school obligated for 5 years' children lead to the scale need to be done for 5 years' children to evaluate validity and reliability. This aspect is expected to contribute to the field.

Study conducted by Taylor and Helmstadler examined the validity and reliability for 5 years' children through The Taylor-Helmstadler Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgment is to.

In this purpose, 5-year-old (60-72 months) 120 children from 5 independent nurseries in Kocaeli City Centre were selected to understand the study's validity and reliability. 50 of the children in the study group (40.8%) were girl and 70 (59.2%) were boy. When the education levels of the children's mothers are examined; 42 (%35.0) of them is primary school graduate, 29 (%24.2) of them is high school graduate, 45 (%37.5) of them is bachelor's degree, 4 (% 3.3) of them is post graduated. The father of 23 children (%19.2) of them is primary school graduate, 45 (%37.5) of them is high school graduate, 48 (%40.0) of them is bachelor's degree, 4 (% 3.3) of them is post graduated.

The Taylor-Helmstadler Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgment is an evaluation tool developed by Taylor and Helmstadler (1973-1976) based on Gestalt Theory to measure aesthetic judgment in children over four years of age. The scale consists of 38 pairs of colourful pictures with various artistic values, such as furniture design, sculpture, painting, house sculptor. During the development of the scale, each pair of pictures was defined by art experts as representing "High aesthetic qualities" or "Low aesthetic qualities". It is requested that the child who is looking at a pair of pictures at the scale choose one of the pictures according to the level of aesthetic appreciation and the answers given by the child are recorded on the coding sheet. While the picture representing high aesthetic quality is scored by "1", the picture representing low aesthetic quality is scored by "0". The highest score that can be taken from the scale is 38. The evaluation is based on the number of images that represent high aesthetic quality. The fact that the pictures that represent high aesthetic qualities are highly selected when scoring shows that the individual has a high aesthetic judicial development. The test is

Turkish Studies

applied by the researchers which takes 15-20 minutes. The test was adapted to Turkish culture by Acer (2006) for 6 years old children. As a result of the validity studies conducted by Acer (2006), 38 pairs of pictures were reduced to 16 pairs.

The Lawshe technique was used for the structure validity of the scale. In the Lawshe technique which requires at least 5 and at most 40 expert aspects that each substance expert opinion is "necessary" (a substance that is clearly a candidate to measure), "useful but inadequate" (the substance is covered by subject that required to be regulated or amended) related to the structure but not "unnecessary" (the substance does not represent the specified feature). In this direction, to evaluate the validity of the scale is twelve teaching staff members who three of them expert was interviewed from the fields of Painting, Photography, Sculpture and Industrial Design to obtain their aspects by using of the Expert Evaluation Form prepared by the researcher. Aspect of expert examined the Lawshe analysis. The scale value is (0.86) and it is statistically significant since $KG\dot{I} \geq KGO$ or $KG\dot{I} / KGO \geq 0$.

As a result of the original reliability study, the Split Half reliability test result of the experimental group was found to be 0.51 and the test-retest reliability was 0.54 in the latest test (Taylor, 1971, s. 199). Acer (2006) who adapted the scale to Turkish found that the reliability at the KR-20 level was 0.61, the Cronbach Alpha value was 0.60, and the test-retest level was 0.65. As a result of the examination on the Cronbach Alpha reliability coefficients for reliability of the scale, the Cronbach's alpha value found 0.66. According to this value, the scale can be considered as reliable.

According to the results of validity and reliability, The Taylor-Helmstadler Pair Comparison Scale of Aesthetic Judgment developed by Taylor and Helmstadler (1973-1976) can be used for children aged 5 years (60-72 months).

In Turkey, aesthetic works are needed from early childhood to increase the value given to art, and the participation in artistic activities is related to this. In the direction of this needs, researchers need to come together to develop a scale related to aesthetic judgment for Turkish children. Adaptation of the scales to Turkish is expected to contribute to the improvement of their aesthetic work.

Keywords: Early childhood, aesthetic, aesthetic judgement, validity and reliability analysis.

Giriş

Estetik sözcüğü Yunanca duyu algısıyla ilişkili aesthetikos sözcüğünden gelmektedir. Estetik terimi ilk kez 1744 yılında Alman filozof Alexander Baumgarten tarafından güzellik bilimi anlamında kullanılmıştır (Crawford, 1991). Estetik kavramını tam olarak karşılayacak bir tanım bulunmamakla birlikte, estetik; sanat, hareket, müzik ve hayatta güzeli bulma çabası ve sevgisi, bir insanın doğada ve çevresinde bulunan doğal güzelliklerin farkına varması ve kıymetini bilmesi, insanın hayata tepkisinin temel şekli, güzelliği görmek ve tadını çıkarmak, duyuşsal ve bilişsel anlamda bilmek ve hissetmektir (Fox ve Schirmacher, 2014).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/18

Estetiğin tam olarak ne olduğunu anlamak için, mutlaka estetiği oluşturan öğeleri bilmek gerekmektedir. Estetik gerçekliğin bütünlüğüne bakıldığında, estetik obje ile estetik ilgi içerisine giren süje (ben), süjenin estetik ilgi kurduğu obje, süjenin estetik obje'ye yüklediği estetik değer ve son olarak da süje'nin estetik obje hakkında vardığı estetik yargı bulunmaktadır. Estetik gerçekliğin yapıcı öğelerinden biri olan estetik yargı, özne ve nesnenin etkileşimi sonucu ortaya çıkmakta ve duygular ve nesnenin özellikleri belirleyici rol oynamaktadır. Estetik yargılama, bilişsel ve duygusal süreçlerin pek çok yönünden biri gibi de görünmektedir (Tunalı, 2012; Tekel, 2015; Chokron ve De Agostini, 2000).

Estetik yargılama süreci Leder ve arkadaşları (2004)'na göre, duyumsal ve bilgiye dayalı olmak üzere iki süreci içeren algısal analiz ile başlamaktadır. Nesne ilk olarak duyumsal olarak algılanmakta ve böylece nesneye dair bilgiler edinmeyi mümkün kılmaktadır. Nesneden kaynaklanan uyarıcı etkiler, önce görsel algı ile fark edilmekte, ardından bilgi haline gelerek hafızaya kaydedilmektedir. Fizikî bir deneyim yaşayan kişi nesneyi daha sonra zihinsel olarak algılamaya devam etmektedir. Bilgiye dayalı zihinsel süreçte duyularımız ile edindiğimiz bilgiler önceki deneyimlerimize bağlı olarak birey tarafından kavramsallaştırılmaktadır. Son olarak birey mevcut bilgileri ile yeni bilgilerini karşılaştırmakta ve nesneyi anlamlı bir kategori ile sınıflandırmaktadır (Tekel, 2015).

Estetik yargılama için bireyler, güzelin özelliklerine aşina olmalıdır ve estetik özelliklerin değerlendirilmesi için değerlendirme kriterleri geliştirmelidir. Estetik yargılama için gerekli bu kazanımlar, profesyonel sanat eleştirmeni yetiştirmeyi değil, bireylerin genel kültür edinimine hizmet etmeyi amaçlamaktadır. Estetik eğitimi mutlaka bu kazanımları içermelidir ve estetik eğitim süreci boyunca da öğretmenler değişik bilgi ve becerilere ve değerlendirme kriterlerine hakim olmalıdır, bu çirkin güzel olandan, estetik değeri yüksek olanı estetik değeri olmayandan ayırt edebilmelerine yardım etmektedir. Bu becerilere sahip öğretmenler, çocuklara güzeli yargılama ve değerlendirme için bir temel oluşturacaktır. Bu temel ile çocuklar ileride tasarım hakkında bilgi sahibi olan, tasarıma değer veren yetişkinler olacak ve bu kazanımları ile kişisel eşyalarını satın alırken, eğlenirken, yaşam alanlarını planlarken toplumsal sorunlara çözüm ararken kullanabileceklerdir (Fox ve Schirmacher, 2014; Denac, 2014; Evans, 1984).

Bazı sanat uzmanları tarafından, küçük çocukların estetik tepkiler gerçekleştirilebilecek olgunluğa sahip olmadığı, bunun bir sonucu olarak da erken yaşlarda estetiğin çalışmaya uygun bir konu olmadığı düşünülmektedir. Bu düşünce erken çocukluk dönemindeki estetik çalışmalarını sınırlandırmaktadır. Ancak erken çocukluk eğitimcileri, küçük çocukların güzeli, doğayı sevdiklerini ve sanatı yaratmak, bakmak ve sanat hakkında konuşmaktan hoşlandıklarını bilmektedir (Feeney ve Moravcik, 1987). Estetik ile ilgili çalışmaları sınırlandıran bir diğer konu ise estetik becerilerinin ölçümünde kullanılacak yöntemlerle ilgili tartışmalardır. Csikszentmihalyi (1997) göre estetik deneyimleri istatistiksel veri analizleri ile ölçme, konunun özünü zedelemiş gibi görünse de verilerin açık seçik bir şekilde ortaya konulmasının olumlu etkileri bulunmaktadır (akt: Aykut, 2012).

Yapılan literatür çalışması sonucunda ülkemizde de benzer sebeplerle erken çocukluk döneminde estetik ve estetik becerilerin ölçümünde kullanılabilecek ölçme araçlarının geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların yetersiz olduğu görülmüştür. Acer (2006) tarafından 6 yaş çocukları için Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği Türkçe'ye uyarlama çalışması ülkemizde erken çocukluk dönemindeki çocukların estetik beğeni gelişimi için bir ilk olma özelliğini taşımaktadır. İlkokula başlama yaşının erken yaşlara çekilmesi ve 5 yaş çocukları için okul öncesi eğitimin zorunlu olmasına yönelik çalışmalar, ölçeğin 5 yaş çocukları için geçerlilik ve güvenilirliğinin yapılması ihtiyacını doğurduğu söylenebilir. Bu yönüyle çalışmanın alana katkı getireceği umulmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, Taylor ve Helmstadter (1973-1976)

tarafından geliştirilen Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin 5 yaş çocukları için geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini yapmaktadır.

Yöntem

Bu bölümde, Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin kapsam geçerliği için Lawshe analizi, güvenilirlik içinse Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları incelenerek geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır.

Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği

Tanıtım

Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği, Taylor ve Helmstadler (1973-1976) tarafından Gestalt Kuramına dayandırılarak dört yaş ve üzerindeki çocuklarda estetik yargıyı ölçme amacıyla geliştirilmiş bir değerlendirme aracıdır. Ölçek, sanatsal olarak değeri bulunan ve bulunmayan mobilya tasarımı, heykel, resim, ev gereci gibi çeşitli resimlerin bulunduğu renkli 38 çift resimden oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında her çift resmin her biri sanat uzmanları tarafından, "Yüksek estetik kaliteyi" veya "Düşük estetik kaliteyi" temsil eder şeklinde tanımlanmıştır. Ölçekte bir çift resme bakan çocuktan estetik beğeni düzeyine göre resimlerden birini tercih etmesi istenmekte ve çocuğun verdiği cevaplar, kodlama kağıdına kaydedilmektedir. Yüksek estetik kaliteyi temsil eden resim "1" ile puanlanırken, düşük estetik kaliteyi temsil eden resim "0" ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 38'dir. Değerlendirme yüksek estetik kaliteyi temsil eden resim tercihinin sayısına göre gerçekleşmektedir. Ölçeğin sonuçlarına göre puanlama yapıldığında yüksek estetik kaliteyi temsil eden resimlerin çok seçilmiş olması bireyin estetik yargı gelişiminin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırmacılar tarafından birebir uygulanan test 15-20 dakika sürmektedir (Özer Kocamanoğlu ve Acer, 2014). Acer (2006) tarafından 6 yaş grubu çocuklar için Türk Kültürü'ne uyarlanmıştır. Acer (2006) tarafından yapılan geçerlilik çalışmaları sonucunda 38 çift resim, 16 çiftte düşürülmüştür.

Çalışma Grubu

Ölçeğin, Kocaeli il merkezinden basit rastgele modeliyle seçilmiş 5 bağımsız anaokulunda eğitim görmekte olan 5 yaş grubu (60-72 ay) 120 çocuğa uygulanarak güvenilirliği ve geçerliği belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma grubundaki çocukların 50'si (%40.8) kız, 70'i (%59.2) erkektir. Çocukların annelerinin eğitim düzeylerine bakıldığında 42'si (%35.0) ilköğretim, 29'u (%24.2) lise, 45'i (%37.5) lisans, 4'ünün (%3.3) lisansüstü düzeyde olduğu, çocukların babalarının eğitim düzeylerinin ise 23'ü (%19.2) ilköğretim, 45'i (%37.5) lise, 48'i (%40.0) lisans, 4'ünün (%3.3) lisansüstü düzeyde olduğu görülmektedir. Demografik özellikler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Cinsiyet	N	%
Kız	50	40.8
Erkek	70	59.2
Toplam	120	100.0
Anne Eğitim Durumu	N	%
İlköğretim	42	35.0
Lise	29	24.2
Lisans	45	37.5
Lisansüstü	4	3.3
Toplam	120	100.0
Baba Eğitim Durumu	N	%
İlköğretim	23	19.2
Lise	45	37.5
Lisans	48	40.0
Lisansüstü	4	3.3
Toplam	120	100.0

Geçerlilik Çalışması**Kapsam Geçerliliği**

Ölçekte bulunan maddelerin ölçülmek istenen özelliği kapsayıp kapsamadığının belirlenmesi amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan Uzman Değerlendirmesi Formu aracılığıyla Resim, Fotoğraf, Heykel ve Endüstriyel Tasarım alanlarından 3 uzman olacak şekilde 12 öğretim elemanı görüşü alınmıştır. Ölçekteki maddelerin tanımladığı resimlerin yüksek ve düşük estetik kaliteye gösterge olup olmadıkları uzmanlar tarafından incelenmiştir. Uzmanlardan ölçekteki maddeler için 1-Uygundur veya 2- Kaldırılmalı şeklinde görüş belirtmeleri istenmiştir. Düzeltilmelidir ibaresi resimlerde herhangi bir düzenleme yapılamayacağı için Uzman Değerlendirme Formu'na konmamıştır.

Uzman görüşleri arasındaki uyum/uyumsuzluk kapsam geçerliği için birer kestirim niteliğinde kullanılmaktadır. Kapsam geçerliliği yapılırken değerlendirilen maddelerin ölçekte yer alıp almayacağı kararında Lawshe analizi sonuçları dikkate alınmıştır.

Lawshe (1975) tarafından geliştirilen Lawshe analizi,

- Alan uzmanları grubunun oluşturulması,
- Aday ölçek formlarının hazırlanması,
- Uzman görüşlerinin elde edilmesi,
- Maddelere ilişkin kapsam geçerlilik oranlarının elde edilmesi,
- Ölçeğe ilişkin kapsam geçerlilik indekslerinin elde edilmesi,
- Kapsam geçerlilik oranları/indeksi ölçütlerine göre nihai formun oluşturulması olmak üzere, 6 aşamadan oluşmaktadır.

En az 5 en fazla ise 40 uzman görüşüne ihtiyaç duyulan Lawshe tekniğinde, her bir madde uzman görüşleri ile “gerekli” (belirtilen özelliği net olarak ölçmeye aday bir madde) “yararlı ancak yetersiz” (madde konu kapsamında ama düzenlenmesi ya da değiştirilmesi gerekiyor) yapı ile ilişkili ancak “gereksiz” (madde belirtilen özelliği temsil etmiyor) şeklinde derecelendirilmektedir. Uzman görüşleri, kapsam geçerliğinin dışında maddenin anlaşılabilirliği, hedef kitleye uygunluğu vb. amaçlarla derecelendirilebilir. Buna göre, uzmanların herhangi bir maddeye ilişkin görüşleri

toplanarak kapsam geçerlilik oranları elde edilir (Tablo 2). Kapsam geçerlilik oranları (KGO), şu şekilde bulunur:

$$\text{Formül: } KGO = \frac{NG}{N/2} - 1$$

Formülde yer alan N sembolü toplam uzman sayısını, NG ise maddeyi onaylayan uzman sayısını ifade etmektedir. Hesaplama kolaylığı sağlaması amacıyla KGO'lar, Veneziano ve Hooper (1997) tarafından $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyindeki minimum değerler tablo haline dönüştürülmüştür. Uzman sayısına göre minimum KGO değerleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. KGO'lar için Minimum Değerler

N	Değer	N	Değer
5	0.99	11	0.59
6	0.99	12	0.56
7	0.99	13	0.54
8	0.78	14	0.51
9	0.75	15	0.49
10	0.62	16	0.29

Tablo 2'deki veriler göz önünde bulundurulduğunda 12 uzmanın görüşünün minimum KGO değeri 0.56'dır. Buna göre, ölçekteki bir maddenin KGO değeri 0.56'nın altına düşerse ölçekten çıkarılmalıdır (Yurdakul, 2005). Toplam 12 uzmanın maddelere ilişkin belirtmiş oldukları görüşler ile kapsam geçerlilik oranları elde edilmiştir. Daha sonra, bu oranların istatistiksel olarak anlamlılığı, Tablo 1'de yer alan değerlerle (0.56) karşılaştırılarak belirlenmiştir. Tablo 2.'de Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği maddelerine ilişkin KGO değerleri verilmiştir.

Tablo 3. Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği Maddelerine İlişkin KGO Değerleri

Madde	Uygundur	Kaldırılmalı	KGO
1.	12	0	1.00
2.	12	0	1.00
3.	10	2	0.66
4.	10	2	0.66
5.	12	0	1.00
6.	11	1	0.83
7.	10	2	0.66
8.	11	1	0.83
9.	12	0	1.00
10.	12	0	1.00
11.	10	2	0.66
12.	10	2	0.66
13.	12	0	1.00
14.	12	0	1.00
15.	12	0	1.00
16.	11	1	0.83

Tablo 3'e bakıldığında, uzman görüşü alınan 16 maddeden, KGO değeri 0.55'in altında olan madde olmadığından dolayı madde çıkarımı yapılmamıştır. Yurdugül ve Aşkar (2008) göre bu maddelerin toplam KGO'ların ortalamaları alınarak Kapsam Geçerlilik İndeksi (KGİ) hesaplanır.

$$KGİ = \sum KGO / Madde Sayısı$$

KGİ / KGO sonuçlarına göre ölçeğin son formu oluşturulur ve ölçeğin son formuna alınan maddelerden oluşan ilk şekil için, $KGİ \geq KGO$ veya $KGİ / KGO \geq 0$ 'ı sağladığında kapsam geçerliği istatistiksel olarak anlamlı bulunur (Çam ve Baysan Arabacı, 2010). Ölçek maddelerinin KGİ değeri 0.86 olarak bulunmuştur. $KGİ \geq KGO$ olduğu için oluşturulan tüm ölçeğin kapsam geçerliği istatistiksel olarak anlamlıdır (Yurdagül, 2005)

Güvenilirlik Çalışması

Ölçeğin orijinalinde yapılmış olan güvenilirlik çalışması sonucunda, deney grubu son test uygulamasında Split Half güvenilirlik düzeyi 0.51, test- tekrar test güvenilirlik düzeyi 0.54 olarak bulunmuştur (Taylor, 1971, s. 199). Ölçeği Türkçe'ye uyarlayan Acer (2006), KR-20 düzeyinde güvenilirliğin 0.61, Craonbach Alfa değerinin 0.60, test-tekrar test düzeyinde ise 0.65 olarak saptamıştır (Acer ve Ömeroğlu, 2008).

Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin güvenilirliği için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları üzerine inceleme yapılmıştır. SPSS 18.0 programı ile elde edilen Cronbach Alfa değeri 0.66 olarak bulunmuştur. Cronbach Alfa katsayısının yorumlanması için farklı sınıflamalar literatürde yer almaktadır. Yaygın kabul edilen yaklaşıma ait sınıflamaya göre elde edilen Cronbach Alfa değeri 0.66 güvenli kabul edilebilmektedir. (Kılıç, 2016).

Tablo 4. Cronbach Alfa Katsayısının Yorumlanmasına İlişkin Sınıflama*

Güvenilirlik katsayısı (Cronbach alfa)	Yorum
≥ 0.9	Mükemmel
$0.7 \leq \alpha < 0.9$	İyi
$0.6 \leq \alpha < 0.7$	Kabul edilebilir
$0.5 \leq \alpha < 0.6$	Zayıf
$\alpha < 0.5$	Kabul Edilemez

* Kılıç, S. (2016). Cronbach'ın Alfa Güvenilirlik Katsayısı adlı makaleden alınmıştır.

Tablo 4'e göre Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin Cronbach Alfa değeri olan 0.6 değeri güvenilir olarak kabul edilmektedir.

Sonuç

Bu çalışmada Taylor ve Helmstadter (1973-1976) tarafından geliştirilen Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin 5 yaş çocukları için geçerlilik ve güvenilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının yürütüldüğü gruplar sayı bakımından istatistiksel analizlerin gerektirdiği yeterliliktedir. Yapı geçerliliği için kullanılan Lawshe tekniğinde en az 5 en fazla ise 40 uzman görüşüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultu da ölçeğin kapsam geçerliliği için 12 uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların görüşleri Lawshe analizi ile incelenmiştir. Ölçeğin KGİ değeri (0.86) ve $KGİ \geq KGO$ veya $KGİ / KGO \geq 0$ olduğu için tüm ölçeğin kapsam geçerliği istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Ölçeği'nin güvenilirliği için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları üzerine yapılan inceleme sonucunda Cronbach Alfa değeri 0.66 olarak bulunmuştur. Bu değere göre ölçek, güvenilir olarak kabul edilmektedir.

Estetik yargıyı ölçme amacıyla Taylor ve Helmstadter (1973-1976) tarafından geliştirilen Taylor-Helmstadter Çift Karşılaştırmalı Estetik Yargı Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları

sonucu elde edilen bulgular, ölçeğin 5 yaş (60-72 ay) çocukları için geçerli ve güvenilir bir biçimde kullanılabileceğini göstermektedir.

Ülkemizde sanata verilen değerin artması ve sanatsal etkinliklere doğrudan katılım için erken çocukluk döneminden itibaren estetik ile ilgili çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda; erken çocuklukta gerek farklı disiplinlerden araştırmacıların bir araya gelerek Türk çocukları için estetik yargı ile ilgili bir ölçek geliştirilmesi gerekse yurtdışında geliştirilen ölçeklerin Türkçe'ye uyarlanması çalışmalarının estetik çalışmalarının artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acer, D. (2006). Anasınıfına Devam Eden 6 Yaş Çocuklarının Estetik Yargı Gelişimine Estetik Eğitimin Etkisinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı.
- Acer, D. ve Ömeroğlu, E. (2008). A Study on The Effect of Aesthetic Education on the Development of Aesthetic Judgement of Six Year Old Children. *Early Childhood Education Journal*, 35, 335-342.
- Aykut, A. (2012). Sanat Eğitiminde Estetik. Hayalperest Yayınevi Sanat Kuramları, İstanbul.
- Chokron, S., ve De Agostini, M. (2000). Reading Habits Influence Aesthetic Preference. *Cognitive Brain Research*, 10(1), 45-49.
- Crawford, D.W. (1991). The Questions of Aesthetics. R.A.Smith ve A. Simpson (Ed.), *Aesthetic and Art Education* (s, 18-30). Urbana ve Chicago: University of Illinois Press.
- Çam, M. O., & Arabacı, L. B. (2010). Qualitative and quantitative steps on attitude scale construction. *J. Res. Dev. Nurs.*, 2, 59-71.
- Denac, O. (2014). The Significance and Role of Aesthetic Education in Schooling. *Creative Education*, 5(19), 1714-1719
- Evans, E. D. (1984). Children's aesthetics. Lilian G. Katz (Ed.), *Current Topics in Early Childhood Education* 5(73-104). Connecticut: Praeger.
- Fox, J.E. ve Schirmacher, R (2014). Estetik. Çev: M. Can Yaşar. N, Aral ve Gökhan Duman (Çev Ed.) *Çocuklarda Sanat ve Yaratıcılığın Gelişimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kılıç, S. (2016). Cronbach'ın Alfa Güvenilirlik Katsayısı. *Journal of Mood Disorders*, 6 (1), 47-48.
- Kocamanoglu, D. Ö., & Acer, D. (2015). Examining Children's Art Products and Determining Their Aesthetic Judgment in a Preschool Classroom Where Learning Centers were Used. *Journal of Education and Future*, (7), 1-16.
- Taylor, A.P. (1971). The Effect of Selected Stimulu on the Art Products, Concept Formation And Aesthetic Judgemental Decisions of Four And Five Year Old Children. Ph.D.Thesis.Arizona: Arizona State University, General Education.
- Tekel, A. (2015). Estetik Yargı ve Estetik Yargıyı Etkileyen Faktörler. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 16, 149-157.
- Tunalı, İ. (2012). Estetik. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Yurdagül, H. (2005). Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Kapsam Geçerliği için Kapsam Geçerlik İndekslerinin Kullanılması. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 28-30.